

Hegazti-gripearen munduko egoera epidemiologikoari buruzko txosten berria

EFSA, ECDC eta EURL erakundeek berriki irizpen zientifiko bat argitaratu dute. 2023ko martxokoa eta apirilekoa da, eta, bertan, aldi berean, munduko patogenotasun handiko hegazti-gripearen (IAAP) eguneratze epidemiologikoa egiten da.

Hona hemen agiriaren ondorio nagusiak: IAAParen agerraldiak jaitsi dira eskorta-hegaztietan 2022ko udaberrikoekin alderatzen badira, baina itsas hegaztiei oraindik asko eragiten die planeta osoan, eta lehenengoz itsas ugaztunen espezieren batera zabaldu da.

Ondoren, txostenaren ondorio nagusiak azalduko dira eraginpeko espezieen arabera:

IAAPa hegaztietan

Europar, eskorta-hegaztietan agerraldiak gutxitu ziren martxoan eta apirilean, aurreko habiagintzako aldiarekin eta 2022ko udaberriarekin erkatuta. Murrizketaren zioa izan daiteke 2022ko agerraldien % 86 bigarren mailakoak izan zirela. Hala, hegaztien dentsitatea murriztu zen, arrisku handiko ekoizpen sistematzat jo zirelako. Eremu kaltetuenei dagokienez, nabarmendu behar dira Frantziako mendebaldea eta hego-mendebaldea gibel-orerako ahate-ekoizpenaren sektorean eta Italiako ipar-ekialdea indioilarraren eta erruteko hegatzaintzaren sektorean.

Hegazti basatietan, berriz, kasu gehiago detektatu dira, 2022ko udaberrikoak kontuan hartuta. H5N1 PHHGak batez ere buru beltzeko kaioak kaltetzen ditu Europako herrialde askotan eta heriotza-tasak altuak dira.

Munduko gainerako tokietan, PHHGa egonkor mantentzen ari da Afrikan; bien bitartean, Amerikan eta Asian PHHG birusa oso modu dinamikoan zabaltzen ari da, bai hegazti basatien artean, bai eskorta-hegaztietan, eta hegoaldeko konoan zehar hedatzen da Suaren Lurraldearaino, hortaz, arriskutsua izan daiteke Antartikako itsas hegaztientzat.

Ondoren, zenbait grafiko ageri dira, eta 2016az gero Europar eskorga-animaletan eta hegazti basatietan (jakinarazitako hegaztiak) PHHG birusaren detekzio-kopurua irudikatzen dute.

IAAPa ugaztunetan

Itsas espezie askok lehenengoz jasan dute PHHGa, bereziki itsas txakurrek eta lehoiek. Azpimarratzekoa da itsas lehoien heriotza-tasa altua.

Katu eta txakur infektatuak aurkitu dira, beraz, oro har, animalia-populazioarentzat eta autokontsumorako ekoizpen txikientzat arrisku potentziala du.

Itsas hegazti basatiak, hala nola buru beltzeko kaioa, zabaltzeak itsas ugaztunak arriskuan jartzen ditu, Europako kostaldeetan habitata partekatzen baitute.

Ondorengo mapan 2016az gero ugaztunetan baietsi diren kasuen banaketa geografikoa ikus daiteke:

IAAPa gizakiengan

A(H3N8), A(H5N1) eta A(H9N2) IAAParen kasu puntualak baietsi dira 2023an zenbait herrialdetan.

Gizakiengan infekzio larria eta, batzuetan, heriotza sortu duten kasuak ustiategi txikietan edo hegazti biziak dauden merkatuetan babesik gabe (NBEak) hegazti infektatuekin izandako esposizioari lotuta daude.

Txostenaren ondorio gisa

- **Hurrengo hilabeteetan hegazti-abeletxeetan IAAP birusa sartzearen arriskua ezin daiteke erraz aurreikusi.** Batetik, espero liteke birusa dela eta ingurunearen kutsadura murriztea, giroko tenperatuak altuagoak eta eguzki-argi gehiago izango direlako. Bestalde, A(H5N1) IAAP birusaren epidemia ageri da Europa osoan kaioetan. Kaio asko lehorrean ugaltzen dira, beraz, arriskua gehitu daiteke, batik bat uztail-abuztuan, indibiduo gazteak hazkuntza-kolonietatik sakabanatzen direnean.
- **Arrisku txikia populazio orokorrarentzat:** Europan, oro har, jendearentzako arriskua txikia da oraindik, eta txikia edo ertaina, berriz, langileentzat eta kutsatuta egon daitezkeen hegazti eta ugaztunekin kontaktuan dauden beste pertsona batzuentzat.